

Notatka z VI spotkania Komitetu Mokradłowego

18 czerwca 2024 r.

Spotkanie prowadziły przedstawicielki GDOŚ: pani Anna Ronikier-Dolańska, Zastępca GDOŚ i pani Marta Rzemieniuk, Dyrektor Departamentu Zarządzania Zasobami Przyrody. Głównym tematem spotkania była ochrona i zarządzanie mokradłami w kontekście ogłoszonego przez Rząd 28 maja 2024 r. projektu obronnego Tarcza Wschód.

Członkowie Komitetu Mokradłowego nie negują potrzeby obronności kraju, jednak zwracają uwagę na możliwości wykorzystania naturalnego ukształtowania terenu, warunków wodnych i innych aspektów środowiskowych jako jednego z elementów ograniczenia mobilności przeciwnika.

Dr Jarosław Krogulec z OTOP wskazywał na znajomość terenu w lubelskim odcinku rzeki Bug dzięki wieloletnim badaniom terenowym ptaków. Wskazywał na zły stan utrzymania płotu z drutem żyłkowym (tzw. Concertiny) na brzegach i w korycie rzeki, konieczność zastąpienia jej zaporą elektroniczną. Wspomniał także o przypadkach rozjeżdżania łąk przez sprzęt wojskowy, co skutkuje groźnym dla upraw. Zaapelował do GDOŚ o wsparcie RDOŚ w staraniach włączenia rozwiązań środowiskowych do inwestycji Tarcza Wschód.

Prof. Wiktor Kotowski wskazał na synergię pomiędzy odtwarzaniem torfowisk i funkcjami obronnymi wschodniej granicy Polski. Tereny Podlasia i Polesia są znacznej części zmeliorowane, jednak ponowne ich nawodnienie jest stosunkowo szybką i niskokosztową inwestycją. Zasugerował, że działania przyszłej Strategii mokradłowej mogą koncentrować się na północy i wschodzie Podlasia oraz na wschodzie Polesia. Jako członek PROP pracuje nad rekomendacjami tego ciała doradczego w zakresie prowadzenia działań obrony militarnej z poszanowaniem zasobów ochrony przyrody. Wspomniał także o przyjęciu 17 maja 2024 r. rozporządzenia o odbudowie zasobów przyrodniczych, które zobowiązuje Polskę do odtworzenia mokradł do 2050 r.

Pani Sylwia Gawrońska z Sekretariatu Konwencji Ramsarskiej w GDOŚ przedstawiła bieżące informacje na temat działalności Sekretariatu:

- Uzgodnienia wewnątrzresortowe projektu Strategii ochrony mokradł;
- Zamówienie publiczne na sporządzenie raportu krajowego z wdrażania Konwencji Ramsarskiej;
- Zamówienie publiczne na ekspertyzę na temat podłoży alternatywnych do torfu w ogrodnictwie – zamówienie nierozstrzygnięte w 2024 r.;
- Zgoda kierownictwa GDOŚ na procedowanie bagiennej Doliny Rospudy jako nowego obszaru Ramsar;

- Prezydencja PL w Radzie UE i przewodnictwo w przygotowaniach do COP15 Konwencji Ramsarskiej;
- Możliwość utworzenia NFP Youth (Punkt Kontaktowy ds. młodzieży);
- Udział w warsztatach European Peatland Strategies w Bonn;
- Konferencja na temat ponownego nawadniania mokradła (12 września 2024 r.) i spotkanie Komitetu Mokradowego (13 września 2024 r.).

W związku z realizacją wielu projektów ukierunkowanych na ochronę wodniczki w Polsce, OTOP zadeklarował chęć współpracy w ramach Porozumienia dla wodniczki. Przedstawiciele GDOŚ wyrazili zainteresowanie wznowieniem działania Sekretariatu Porozumienia dla wodniczki.

Pan Janusz Holuk z RDOŚ w Lublinie omówił proceder wycinania zadrzewień na działkach pod pretekstem przywracania ich do użytkowania rolniczego, a następnie próby lokalizacji na nich instalacji fotowoltaicznych. Zgodzono się, że konieczne są wytyczne dotyczące lokalizacji instalacji mogących zablokować działania odtwarzające siedliska przyrodnicze, np. ponowne nawadnianie zdegradowanych torfowisk. Szczególne znaczenie w rozwiązaniu tego problemu ma zagospodarowanie przestrzenne i ochrona prawna gleb organicznych.